

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การประกอบอาชีพปลูกผักปลอดสารพิษ อำเภอคอยสะแก
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวเบญจมาภรณ์ นิมาพันธุ์

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (อาชีวศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา กำศิริพิมาน อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์พลสิทธิ์ สิทธิชมภู อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การประกอบอาชีพปลูกผักปลอดสารพิษ อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอาชีพการปลูกผักปลอดสารพิษ และแนวทางของการปลูกผักปลอดสารพิษ อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง ข้อมูลได้มาจากการสังเกต และการสัมภาษณ์ โดยผู้ศึกษาได้กำหนดหัวข้อที่จะทำการสัมภาษณ์ไว้อย่างกว้าง ๆ บุคคลผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพปลูกผักปลอดสารพิษ อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 3 คน ส่วนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลรอง ได้แก่ ผู้ให้บริการในการซื้อผักปลอดสารพิษ ประกอบด้วยพ่อค้าส่ง จำนวน 10 คน โดยผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุ 20-30 ปี วุฒิการศึกษาระดับ ปวส. หรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท โดยมีประสบการณ์ในการรับซื้อผักปลอดสารพิษ 3-5 ปี และไม่ประกอบอาชีพอื่นร่วมด้วย ส่วนกลุ่มผู้สนับสนุน คือองค์การบริหารส่วนตำบล ของอำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษารูปผลได้ดังนี้

1. อำเภอคอยสะแก เป็นอำเภอที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจในลำดับต้นๆ ของจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากเป็นเส้นทางสำคัญที่ผ่านจากจังหวัดเชียงใหม่ไปยังจังหวัดเชียงราย สภาพภูมิประเทศของอำเภอคอยสะแกมีลักษณะทั่วไปเป็นป่าและภูเขา ทำให้มีสภาพภูมิอากาศเย็น เป็นจุด

ได้เปรียบเทียบการปลูกผักบางชนิดได้ โดยเกษตรกรทำการเกษตรในพื้นที่ราบเชิงเขา ซึ่งมีแม่น้ำไหลผ่าน สามารถใช้ในการบริโภคตลอดจนใช้ในการเกษตร ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรมปลูกผักปลอดสารพิษ ซึ่งมีกระบวนการปลูก ดังนี้ ขั้นแรกเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้ครบถ้วน และเตรียมพื้นที่โดยการปรับสภาพดินให้เหมาะสมแล้วนำเมล็ดพันธุ์ที่เตรียมไว้มาทำการเพาะกล้าให้เป็นต้นอ่อน จากนั้นจึงนำไปลงปลูกในแปลงเกษตร ดูแลโดยการให้น้ำ ใส่ปุ๋ยและอาหารเสริม รวมถึงการป้องกันกำจัดศัตรูพืช เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค คนในชุมชนสามารถพึ่งพา และพัฒนาตนเองในการประกอบอาชีพ สามารถมีแหล่งอาหารในครอบครัว มีรายได้ทางด้านอาหารขายผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมภูมิปัญญาของชาวบ้าน และเป็นระบบการรวมกลุ่ม เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันของชาวบ้าน อีกทั้งยังพัฒนาฟื้นฟู รักษาสภาพสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น ด้วยวิถีทางธรรมชาติรักษาสมดุลของระบบทรัพยากรธรรมชาติ

2. แนวทางของการปลูกผักปลอดสารพิษ คือ การลดสารเคมีในการปลูก เน้นการใช้อินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ในการดูแลและบำรุงรักษาความอุดมสมบูรณ์ เพื่อความปลอดภัยต่อสารพิษที่ตกค้าง ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค รวมทั้งไม่ทำลายระบบนิเวศน์ การปลูกขึ้นอยู่กับสภาพของพื้นที่และสภาพภูมิอากาศ แต่แนวทางจะเน้นการลดการใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของเกษตรกร ส่วนใหญ่ เป็นปัญหาด้านที่ดินทำกิน อีกทั้งปัญหาด้านการตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าปลอดภัยจากสารพิษ และปัญหาการขนส่งผลผลิตไปสู่ตลาด เกิดการเน่าเสียและเสียหายต่อผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นเกษตรกรอำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรมีการดำเนินการแก้ไขปัญหามาให้สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดสารพิษในสังคมไทย ต่อไป

Independent Study Title Non-Toxic Vegetables Growing Career, Doi Saket District, Chiang Mai Province

Author Miss Benjamaporn Nimapan

Degree Master of Education (Vocational Education)

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof . Dr. Kanya Kumsiripiman Advisor

Assoc. Prof. Palasit Sittichompoo Co-advisor

ABSTRACT

The purpose of the independent study of “Non-Toxic Vegetables Growing Career, Doi Saket District, Chiang Mai Province,” was study about the career of non-toxic vegetables growing and guidelines for growing non-toxic vegetables. The researcher collected the field data by observations and interviews and set broadly the topics for interview. The key informants were 3 persons who grown the non-toxic vegetables in Doi Saket district, Chiang Mai province, the secondary key informants separated in 2 groups were the consumers who bought the non-toxic vegetables which was 10 wholesalers and the supporter which was Sub-district Administrative organization of Doi Saket district, Chiang Mai province. The respondents were female more than male, aged 20-30 years, had High Vocational Certificate, most were marital status, and had 3-4 members in family, monthly income less than 10,000 Baht, experienced of 3-5 years to buy non-toxic vegetables and never do simultaneously with others occupational.

The results of the study were concluded as follows:

1. Doi Saket district was the primary district which had economic growth in Chiang Mai because there was a main road from Chiang Mai to Chiang Rai. The general topography was forests and mountainous and weather atmosphere was cold which the advantage to grow some vegetables.

The farmers made the farm in the flat plain at lower slope which had the river flows through, could be used for consumption and agricultural. Most people were non-toxic vegetables growing careers. The growth process follows: first, prepared the materials and area by melioration of land, then planted the seed to become the young plants and cropped in the field, cared through the water, fertilizers and the supplements, included pest eradication for the products which had quality and safety for producers and consumers. People in the community could rely on themselves, developed their own occupation, had a source of food in the family, had an income from food or sell the products, promoted the folk wisdom and had the system integration to help each other, rehabilitation and preserve the environment with the balance of nature.

2. The guidelines for growing non-toxic vegetables were reducing chemicals, but used the organic matter such as the manure and compost to take care the richness of soil and plants to avoid toxic residues of both producers and consumers and did not destroy the ecosystem. The growing depended on the condition of area and weather atmosphere. The guidelines focused on reducing the chemicals to prevent and eliminate pests. The data analysis about the problem of the farmers was land issues, marketing, the place to distribute the organic products and during transported the products to market, they was rotten and damaged. The organization such as Doi Saket District Agricultural Extension Office, Sub-district Administrative organization, and all relevant sectors should be resolved in accordance with the problem to improve the quality of life of the farmers who grown the non-toxic vegetables.